

Prop. 9 L

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i studentsamskipnadsloven

*Tilråding fra Kunnskapsdepartementet 31. oktober 2014,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Kunnskapsdepartementet legger med dette frem forslag til endringer i lov 14. desember 2007 nr. 116 om studentsamskipnader (studentsamskipnadsloven).

Departementet foreslår å oppheve student-samskipnadsloven § 6 syvende ledd. I bestemmelsen er det stilt krav om at beslutninger om større låneopptak, oppstart av ny virksomhet, utvidelse av eksisterende virksomhet som har et kommersielt formål, eller større endringer i studentsamskipnadens interne organisering, krever tilslutning fra to tredeler av styrets medlemmer.

2 Bakgrunn for lovforslaget

Kunnskapsdepartementet har som lovforvalter, tilsynsmyndighet og tilskuddsyter et overordnet ansvar for studentvelferden i høyere utdanning. Departementet beslutter om studentsamskipnader skal opprettes, legges ned eller slås sammen, jf. studentsamskipnadsloven § 2 tredje ledd. Universitetene og høyskolene har ansvaret for studentenes læringsmiljø, og skal i samarbeid med studentsamskipnadene legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og god studentvelferd, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-3 første ledd og lov om studentsamskipnader § 5. Studentsamskipnadene har til oppgave å ta seg av studentenes velferdsbehov ved det enkelte lærested, jf.

studentsamskipnadsloven § 3 første ledd. Studentsamskipnadene er egne rettssubjekter hvor øverste myndighet er styret, der studentene kan velge å ha flertall.

Med virkning fra 1. januar 2013 ble det vedtatt endringer i studentsamskipnadsloven med begrunnelse å sikre likeverdig studentvelferd i hele landet. I lovens § 6 syvende ledd ble det fastsatt krav om tilslutning fra to tredeler av styrets medlemmer i visse saker.

I høringsrunden forut for lovendringen og i ettertid kom det mange innsigelser mot denne bestemmelsen fra blant annet studentsamskipnadene og studentene.

Under Stortingets behandling av saken, jf. Innst. 319 L (2011–2012), var Kirke-, utdannings- og forskningskomiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre imot innføring av bestemmelsen. Det ble vist til at endringen kan utvanne og overkjøre studentenes brukerstyring som er et overordnet prinsipp i styringen av studentsamskipnadene. Disse medlemmene mente at styrenes kompetanse heller burde styrkes, framfor å redusere studentenes makt i studentsamskipnadsstyrene.

Kunnskapsdepartementet mener at § 6 syvende ledd ikke tjener den hensikten den var tiltenkt. Studentens medvirkning og styring av egen studentvelferd har vært et helt sentralt element i studentsamskipnadsordningen. Kravet om tilslutning fra to tredeler av styrets medlemmer i enkelte saker vil etter departementets vurdering

kunne være med på å undergrave studentenes brukerstyring. Kunnskapsdepartementet foreslår derfor å fjerne bestemmelsen fra loven.

3 Høring

3.1 Høringsinstanser

Kunnskapsdepartementet sendte forslag til endringer i studentsamskipnadsloven på alminnelig høring 12. august 2014 til:

Finansdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Universiteter og høyskoler (statlige og private)

Forsvarets høyskole

Krigsskolen

Luftkrigsskolen

Norsk senter for Menneskerettigheter

Politihøgskolen

Riksrevisjonen

Sametinget

Sjøkrigsskolen

Arbeidsgiverforeningen Spekter

BIS Sentralledelsen

Hovedorganisasjonen Virke

Husbanken

International Students' Union of Norway

Landsorganisasjonen i Norge

Nasjonalt fagskoleråd ved Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk

Nettverk for private høyskoler

Norsk Presseforbund

Norsk studentorganisasjon

Norsk tjenestemannslag

Næringslivets Hovedorganisasjon

Organisasjonen for norske fagskolestudenter

Samskipnadsrådet

Sosialistisk opplysningsforbund

Steinerskoleforbundet

Studentsamskipnadene

Universitets- og høyskolerådet

Utdanningsforbundet

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund

3.2 Forslag i høringsbrevet

Departementet foreslo å fjerne bestemmelsen i § 6 syvende ledd i studentsamskipnadsloven. I bestemmelsen er det stilt krav om at beslutninger om større låneopptak, oppstart av ny virksomhet,

utvidelse av eksisterende virksomhet som har et kommersielt formål, eller større endringer i studentsamskipnadens interne organisering, krever tilslutning fra to tredeler av styrets medlemmer.

3.3 Høringsinstansenes merknader

Det kom inn tjuefem høringsuttalelser. Fire av høringsinstansene har ingen merknader. Tjue av høringsinstansene støtter forslaget. *Høgskolen i Østfold* er imot forslaget, og skriver blant annet:

«Dagens lov sikrer på en god måte at det kreves mer enn et flertall dannet av studentenes styrerepresentanter for å fatte disse ofte svært betydelige beslutningene, beslutninger som i mange tilfeller vil kunne øke samskipnadens økonomiske risiko vesentlig. Det er akkurat i slike saker bidragene fra og perspektivene til de øvrige styremedlemmene er spesielt viktig for å fatte veloverveide og gjennomtenkte vedtak. Da bør også beslutningsmekanismene i styret reflektere dette, noe kravet om to tredelers tilslutning fra styrets medlemmer gjør på en god måte. Det er også et moment at man i slike saker bør søke å finne frem til løsninger som hele styret kan stille seg bak.»

4 Departementets vurdering

Departementet viser til at denne og forrige høringsrunde ved innføring av bestemmelsen har vist at et flertall av høringsinstansene er imot bestemmelsen.

Studentsamskipnadene mottar en stor andel offentlig støtte gjennom tilskudd, semesteravgift fra studentene og såkalt fristasjonsytelser fra utdanningsinstitusjonene (gratis lokaler m.m.). Studentsamskipnadene forvalter store verdier og har et stort samfunnsansvar.

Departementet mener at det er viktig at studentsamskipnadens virksomhet er organisert og styrt på en måte som sikrer en forsvarlig og best mulig forvaltning av ressursene.

Departementet viser til at lovendringen som trådte i kraft 1. januar 2013 også innebar andre endringer som skulle bidra til å sikre dette. Det har blitt gjort et betydelig arbeid i studentsamskipnadssektoren for å øke kompetansen i styrene.

Kunnskapsdepartementet mener det er et løpende behov for å vurdere om studentsamskipnadsregelverket innholder tilstrekkelige

sikringsmekanismer for å ivareta studentsamskipnadens evne til å produsere god studentvelferd over tid.

Departementet ser at større og mer robuste enheter kan være en måte å sikre kompetanse og god styring av studentvelferden. Departementet viser til at regjeringen har varslet at det tas sikte på å legge frem en melding til Stortinget våren 2015 om strukturen av universiteter og høyskoler i Norge. Organiseringen av studentvelferden bør naturlig vurderes i sammenheng med eventuelle endringer i strukturen innenfor høyere utdanning.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslag til endringer i studentsamskipnadsloven vil ikke medføre administrative eller økonomiske konsekvenser for staten eller studentsamskipnadene, utover eventuelle endringer i studentsamskipnadens vedtekter.

Kunnskapsdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i studentsamskipnadsloven.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i studentsamskipnadsloven i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i studentsamskipnadsloven

I

I lov 14. desember 2007 nr. 116 om studentsamskipnader oppheves § 6 syvende ledd. Nåværende § 6 åttende og niende ledd blir nytt syvende og åttende ledd.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
